TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

osaühing Rail Baltic Estonia
Endla tn 16
10142 Tallinn
Harju maakond

27.01.2022 nr 16-6/21-00400-037

Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks tunnistamine

OÜ Rail Baltic Estonia esitas 19.01.2022 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 18 lg 1 alusel Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks, registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/, dokumendi registreerimise nr on 16-6/21-00400-036.

I Faktilised asjaolud

OÜ Rail Baltic Estonia (registrikood 12734109, edaspidi arendaja) esitas 11.01.2021 TTJA-le taotluse algatada KeHJS § 26^1 lg 1 alusel Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoole keskkonnamõju hindamine.

TTJA algatas 23.02.2021 otsusega nr 16-6/21-00400-002 Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoole KMH tulenevalt KeHJS § 26^1 ning majandus- ja taristuministri 07.12.2018 nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus“ § 5 lg 2 alusel 04.01.2019 antud peadirektori käskkirja nr 1-2/19-003 „Volituste andmine osakondade ja talituste juhatajatele“ punktile 2. KeHJS § 26^1 lg 1 alusel võib lisaks KeHJS § 3 lg 1 sätestatule kavandatava tegevuse keskkonnamõju hinnata arendaja esitatud keskkonnamõju hindamise algatamise taotluse alusel enne KeHJS § 11 lg 1 kohase tegevusloa taotluse esitamist, arvestades KeHJS § 26^1 tulenevaid erisusi. TTJA teavitas mõjutatud isikuid ja asutusi KMH algatamise otsusest 05.03.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-003 ja Ametlikes Teadaannetes 05.03.2021.

Ülemiste veeremidepoo on ette nähtud RB 1435 mm rööpmelaiusel liikuva, reisijateveoks mõeldud veeremi teenindamiseks (rongikoosseisude remont ja hooldus). KMH käigus hinnatakse kavandatava tegevuse rajamis-, kasutamis- ja lõpetamisetappidega kaasnevat keskkonnamõju. Mõju hindamine võimaldab enne ehitusloa taotlemist arvestada tegevusega võimalike kaasnevate mõjudega ja töötada välja asjakohased tehnilised lahendused ning

keskkonnameetmed.

KMH käsitleb Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo rajamist ja kasutamist Harju maakonnas. Rae vallas jääb kavandatav veeremidepoo ala Soodevahe küla Suur-Sõjamäe tn 41 kinnistule (katastritunnus: 65301:001:5406). Tegevust arendatakse ka Tallinna linna territooriumile jääval alal (Suur-Sõjamäe tn 33b, katastritunnus: 78403:314:0031; Peterburi tee 36//Vesse põik 17//Ülemiste raudteejaam, katastritunnus: 78403:314:0136; Juhan Smuuli tee T7, katastritunnus: 78403:314:0232; Visase tänav T3, katastritunnus: 78403:314:0256; Suur-Sõjamäe tn 29c, katastritunnus: 78403:314:0163), kuhu rajatakse kasutatava rongipargi seisu- ja jaamateed.

Arendaja esitas TTJA-le KMH programmi eelnõu esmalt 16.03.2021 ja täiendatud eelnõud 26.05.2021, 21.06.2021 ja 25.06.2021 vastavalt KeHJS § 15^1 lg 2 kontrollimiseks ning § 15^1 lg 1 alusel seisukohtade küsimiseks asjaomastelt asutustelt. TTJA tutvus edastatud dokumentidega ning kontrollis nende vastavust KeHJS § 13 sätestatud nõuetele ning esitas arendajale omapoolsed parandusettepanekud 30.03.2021 ja 09.06.2021, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati.

KeHJS § 15^1 kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. TTJA edastas 30.06.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-011 KeHJS §15^1 lg 1 ja 2 alusel asjaomastele asutustele programmi eelnõu oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha andmiseks, sealhulgas hinnangu andmiseks programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisulise piisavuse kohta.

Asjaomastel asutustel oli KeHJS § 15^1 § lg 4 alusel aega esitada omapoolsed seisukohad 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates. Omapoolsed seisukoha edastasid TTJA-le: Terviseamet 08.07.2021 kirjaga nr 9.3-4/21/7798-2, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet 21.07.2021 kirjaga nr 10-10/1907-2, Maaeluministeerium 20.07.2021 kirjaga nr 4.1-5/1340-1, Kaitseministeerium 21.07.2021 kirjaga nr 12-3/21/2457, Keskkonnaamet 23.07.2021 kirjaga nr 6-3/21/4836-3, Rahandusministeerium 29.07.2021 kirjaga nr 15-1/1796-3, Rae Vallavalitsus 26.07.2021 kirjaga nr 8-8/5726-1, Keskkonnaministeerium 30.07.2021 kirjaga nr 7-12/21/1085-3 ning Politsei- ja Piirivalveamet 30.07.2021 kirjaga nr 1.11-11/248-2. Eelnevalt loetletud kirjad on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, dokumentide registreerimise numbrid on 16-6/21-00400-012 kuni 16-6/21-00400-020. TTJA tutvus asjaomaste asutuste seisukohtadega ning edastas need arendajale KMH programmi parandamiseks ja täiendamiseks 02.08.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-021.

Arendaja koostöös KMH programmi koostajaga Skepast&Puhkim OÜ täiendasid saadud info alusel KMH programmi ning esitasid KMH programmi TTJA-le avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks esmalt 02.09.2021 ja täiendatud programmi 08.10.2021. TTJA tutvus edastatud dokumentidega ning kontrollis asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamist või arvestamata jätmist vastavalt KeHJS § 15^1-le ning esitas arendajale omapoolsed parandusettepanekud 14.09.2021, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati.

Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programmi avalik väljapanek toimus 18.10.2021 - 03.11.2021. KMH programmi avalikust väljapanekust teavitati 14.10.2021 Eesti Päevalehes ja 14.10.2021 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjaomastele asutustele ja isikutele edastas TTJA teate 13.10.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-025. Teade koos KMH programmi dokumentidega oli üleval ka TTJA kodulehel alates 13.10.2021 (www.ttja.ee – Tarbija õigused – Avalikud Teated - Keskkonnamõju hindamisega seotud

teated). KMH programmi kohta ettepanekud, vastuväited ja küsimused oli võimalik TTJA-le esitada avaliku väljapaneku jooksul kuni 03.11.2021. Koostöös kohalike omavalitsustega oli Rae vallas teade ülesse pandud Rae Vallavalitsuse (Aruküla tee 9, Jüri alevik) infostendile ja kodulehele. Rae Vallavalitsus edastas teate ka külavanematele. Lasnamäe linnaosas oli teade ülesse pandud Lasnamäe Linnaosa Valitsuse (Pallasti tänav 54, Tallinn) infostendile ja infosaali.

Avalik arutelu toimus 09.11.2021 seoses COVID-19 levikuga riigis Microsoft Teams meeting internetikeskkonnas kell 16:00 - 16:10. Aruteluga sai liituda TTJA kodulehel (www.ttja.ee – Tarbija õigused – Avalikud Teated - Keskkonnamõju hindamisega seotud teated) vastaval teatel oleva lingi kaudu. Avalikul arutelul osales 9 inimest. Esindatud olid arendaja, KMH eksperdid, projekteerija, AS Eesti Raudtee ja otsustaja. Arutelu päevakorra põhjal oli plaanis TTJA-l teha sissejuhatus, arendajal ja projekteerijal tutvustada kavandatavat tegevust, KMH juhteksperdil tutvustada KMH programmi ja avaliku väljapaneku käigus laekunud seisukohti ning seejärel huvitatud isikutega arutada tekkinud küsimusi, ettepanekuid ja vastuväiteid. Kuna AS Eesti Raudtee esindaja oli nõus tutvuma KMH programmi kirjalike materjalidega ja KMH programmi tutvustavat ettekannet ei soovinud ning teised koosolekul viibijad olid KMH programmiga varasemalt tutvunud, siis otsustati avalik arutelu lõpetada.

KMH programmi avaliku väljapaneku perioodil esitasid seisukohad: Maaeluministeerium 22.10.2021 e-maili teel, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet 02.11.2021 kirjaga nr 10-10/2917-2 ja Keskkonnaamet 03.11.2021 kirjaga nr 6-3/21/4836-5. Avaliku väljapaneku perioodil esitatud kirjalikele küsimustele (lisa 4) vastas arendaja kirjalikult pärast avaliku arutelu toimumist (lisa 5). KMH programmile on lisatud avaliku arutelu protokoll (lisa 6).

Lisaks eelnevalt nimetatud seisukohtadele esitas Muinsuskaitseamet Ülemiste veeremidepoo KMH algatamise kohta seisukoha 16.03.2021 kirjaga nr 5.1-17.6/227-1. TTJA 13.10.2021 KMH programmi avalikust väljapanekust teavitamise kirjale nr 16-6/21-00400-025 edastas Muinsuskaitseamet omapoolse tähelepaneku 13.10.2021 e-mailiga, milles märkis, et Muinsuskaitseameti 16.03.2021 kirja nr 5.1-17.6/227-1 ei ole KMH programmile lisatud. TTJA edastas Muinsuskaitseametilt saadud e-kirja arendajale 14.10.2021. Arendaja vastas Muinsuskaitseameti 16.03.2021 kirjale nr 5.1-17.6/227-1 e-kirja teel 18.01.2022, täiendas KMH programmi ning lisas eelnevalt nimetatud kirja 19.01.2022 esitatud KMH programmile.

Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programm koos lisadega esitati pärast avaliku arutelu TTJA-le KeHJS § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks 17.12.2021 ja 19.01.2022. TTJA tutvus edastatud dokumentidega ning kontrollis nende nõuetele vastavust vastavalt KeHJS §-le 18 ning esitas arendajale omapoolsed parandusettepanekud 10.01.2022, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati.

Vastavalt ehitusseadustiku (EhS) § 39 lõikele 2 kui ehitusloa taotlus sisaldab ehitisi, mille ehitamise aluseks on riigi eriplaneering, annab ehitusloa TTJA, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Raudteerajatistele annab ehitusloa EhS § 89 alusel TTJA. Tulenevalt KeHJS § 9 ja 26^1 lg 2 on käesolevas menetluses TTJA otsustajaks, mistõttu KeHJS § 18 lg 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub TTJA pädevusse.

II Kaalutlused

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt esitab arendaja pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3 nimetatud kirjade koopiate ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse

kontrollimiseks.

KeHJS § 18 lg 2 alusel kontrollib otsustaja 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates ja tuginedes KeHJS § 15^1 kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele: programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks, programmi kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

Arendaja esitas pärast avaliku arutelu toimumist KMH programmi otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks 17.12.2021 ja 19.01.2022. TTJA tutvus edastatud dokumentidega ning kontrollis nende nõuetele vastavust KeHJS §-le 18 ning esitas arendajale omapoolsed parandusettepanekud 10.01.2022, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati. 19.01.2022 esitatud dokumendid on registreeritud TTJA dokumendiregistris, mille registreerimise nr on 16-6/21-00400-036. KMH programmis ja selle lisades esitati: OÜ Rail Baltic Estonia 08.01.2021 taotlus Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo raudtee KMH algatamiseks (lisa 1), TTJA 23.02.2021 kiri nr 16-6/21-00400-002 KMH algatamine Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo ehitusprojektile (lisa 2), asjaomaste asutuste seisukohad (lisa 3), KMH programmi avalikustamise käigus laekunud kirjad (lisa 4), arendaja vastus avalikustamise käigus laekunud kirjadele (lisa 5), KMH programmi avaliku arutelu protokoll (lisa 6).

KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele

KMH programmis on käsitletud KeHJS § 13 nimetatud teemasid: kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht (peatükid 2.1 ja 2.2); kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus (peatükk 2.3); eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (peatükk 4) ning Pirita Natura 2000 loodusala eelhinnang (peatükk 5); kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega (peatükk 3); teave eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, mõjuallikate, mõjuala ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta (peatükk 6); KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus ja teave vajalike uuringute kohta (peatükk 7); andmed arendaja, juhteksperdi ja eksperdirühma koosseisu kohta, nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga rühma kuuluv isik hindama (peatükk 1); KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (peatükk 8); asjaomaste asutuste loetelu koos menetlusse kaasamise põhjendustega (peatükk 9.1). KeHJS § 26^1 lõikes 1 nimetatud KMH algatamise taotluse koopia on esitatud lisas 1. Lähtudes eelnevast vastab Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programm KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele.

KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

TTJA hinnangul on KMH programm asjakohane ja piisav Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH-ks. KMH käigus selgitatakse välja ehitusprojekti koostamiseks sobivad lahendused ja veeremidepoo rajamis-, kasutamis- ja lõpetamisetappidega kaasnevad keskkonnamõjud. KMH juhtekspert on Aide Kaar (KMH litsents KMH0123, kehtib kuni 03.05.2022) ning eksperdirühma koosseis on välja toodud KMH programmi peatükis 1 (tabel 2). TTJA peab eksperdirühma koosseisu kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamiseks pädevaks.

KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15^1 lg 1 kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi

avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15[1] lõikest 4 esitab asjaomane asutus otsustajale programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

TTJA edastas 30.06.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-011 asjaomastele asutustele enne avalikku väljapanekut Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programmi eelnõu seisukoha andmiseks, sealhulgas hinnangu andmiseks programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisulise piisavuse kohta. Asjaomastel asutustel oli KeHJS § 15^1 § lg 4 alusel aega esitada omapoolsed seisukohad 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates. Asjaomaste asutuste kirjad on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, mille registreerimise numbrid on 16-6/21-00400-012 kuni 16-6/21-00400-020.

Pirita loodusala Natura eelhindamise kohta esitasid omapoolsed seisukohad Keskkonnaamet 23.07.2021 kirjaga nr 6-3/21/4836-3 ja Keskkonnaministeerium 30.07.2021 kirjaga nr 7-12/21/1085-3, kus juhiti tähelepanu asjaolule, et Natura hindamise juhendi kohaselt Natura eelhinnangus leevendusmeetmeid ei kajastata. Kavandatava tegevusega seoses suureneb tegevuse alal kõvakattega pindade hulk, mis suurendab vee äravoolu alalt. See omakorda mõjutab maksimaalseid äravoolu hulkasid Soodevahe peakraavi kaudu Pirita jõkke, mis on Natura 2000 jõgi. Kuna eelhinnangu tulemusena ei ole ebasoodne mõju Pirita jõele välistatud, tuleb KMH käigus läbi viia Natura asjakohane hindamine, kus tehakse kindlaks mõjude ulatus ja kavandatakse vastavad leevendusmeetmed.

TTJA tutvus asjaomaste asutuste seisukohtadega ning edastas need arendajale KMH programmi parandamiseks ja täiendamiseks 02.08.2021 kirjaga nr 16-6/21-00400-021. Seejärel esitas arendaja täiendatud programmi TTJA-le 02.09.2021. TTJA tagastas KMH programmi arendajale koos põhjenduste ja parandusettepanekutega 14.09.2021, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati ning esitati 08.10.2021 avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks. KMH programmi täiendati ja parandati vastavalt asjaomaste asutuste ettepanekutele ning KMH programmi peatükis 9.2 (tabel 7) toodi välja põhjendused ja selgitused asjaomaste asutuste esitatud ettepanekute arvestamise ja mittearvestamise kohta.

KMH programmi avalikustamise perioodil laekunud kirjad edastas TTJA arendajale 05.11.2021 TTJA dokumendiregistri kaudu. Vastavalt KeHJS § 17 lg 3 p 1 alusel saadab arendaja 30 päeva jooksul avaliku arutelu toimumisest arvates elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga KMH programmi kohta esitatud ettepanekute või vastuväidete arvesse võtmise selgituse või arvestamata jätmise põhjenduse ning küsimuste vastused isikutele, kes on esitanud oma ettepaneku, vastuväite või küsimuse kirjalikult. KMH programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikele küsimustele vastas arendaja 07.12.2021 kirjaga nr KV2021-255, mis on esitatud KMH programmi lisas 5. Muinsuskaitseameti 16.03.2021 kirjale nr 5.1-17.6/227-1 vastas arendaja 18.01.2022 e-maili teel (lisa 5). TTJA-le ei ole täiendavaid küsimusi ega ettepanekuid rohkem esitatud, millest võib järeldada, et huvitatud isikutel ei ole olnud rohkem vastuväiteid KMH programmi kohta.

Arendaja esitas pärast avaliku arutelu toimumist täiendatud KMH programmi TTJA-le nõuetele vastavuse kontrollimiseks 17.12.2021 ja 19.01.2022. TTJA tutvus edastatud dokumentidega ning kontrollis nende nõuetele vastavust KeHJS §-le 18 ning esitas arendajale omapoolsed parandusettepanekud 10.01.2022, mille põhjal KMH programmi täiendati ja parandati. TTJA peab 19.01.2022 esitatud KMH programmis seisukohtade ja märkustega arvestamist piisavaks.

KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamine

Tuginedes eeltoodule, KeHJS § 9 lg 1, § 18 lg 2 - 4 ja lg 8 ning majandus- ja taristuministri 07.12.2018 vastu võetud määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus“ § 4 lg 1 p 8 otsustan:

1. Tunnistada Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programm nõuetele vastavaks.

2. Arendajal esitada Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH aruanne TTJA-le avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse KeHJS § 18 lg 4 ja 5 alusel 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja menetlusosalisi eraldi kirjaga. Arvestades, et Rail Balticu raudteetrassi Ülemise veeremidepoo alaga külgnevaid kinnistuid on üle saja, siis teavitatakse programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest puudutatud isikuid haldusmenetluse seaduse § 31 lg 1 p 1 alusel üleriigilise levikuga ajalehe kaudu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
ehitus- ja raudteeosakonna juhataja

Raili Kukk +372 667 2186
raili.kukk@ttja.ee